

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักพัฒนานโยบายและแผนฯ ส่วนนโยบายและแผนประชาสัมพันธ์แห่งชาติ โทร. ๑๕๐๖
ที่ นร.๐๒๒๐.๐๒/ ๖๘๖๖ วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์จัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรม เพื่อเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ
ตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๐

เรียน ประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงใหม่ ประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงราย
ประชาสัมพันธ์จังหวัดลำพูน ประชาสัมพันธ์จังหวัดลำปาง ประชาสัมพันธ์จังหวัดแพร่
ประชาสัมพันธ์จังหวัดน่าน ประชาสัมพันธ์จังหวัดพะเยา และประชาสัมพันธ์จังหวัดตาก

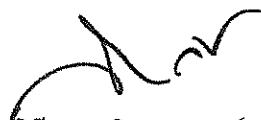
ด้วยกรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ กปส.จัดทำรายละเอียดโครงการ/
กิจกรรม เพื่อเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควัน
ภาคเหนือ ปี ๒๕๖๐ (เอกสารแนบ ๑) โดย สนพ.ได้รับแจ้งจากกรมควบคุมมลพิษเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ขอให้ กปส.จัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมเพื่อเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ
ตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๐ โดยให้แยกเป็นรายจังหวัด
๙ จังหวัดในภาคเหนือ ได้แก่ แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา และ
โดยให้ระบุหน่วยงานรับผิดชอบระดับภูมิภาค/จังหวัดให้ด้วย เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด
แม่ฮ่องสอน ตามแบบฟอร์มแนบท้าย (เอกสารแนบ ๒)

๒. กรมควบคุมมลพิษจะแจ้งผลการได้รับจัดสรรงบประมาณไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้
ให้ กปส.รวบรวมรายละเอียดโครงการฯ ตามข้อ ๑ ส่งให้กรมควบคุมมลพิษ และสำเนาแจ้งผู้ว่าราชการ
จังหวัดทั้ง ๙ จังหวัดด้วย ภายในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙

สนพ.จึงขอให้ท่านจัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมเพื่อเสนอขอรับการจัดสรร
งบประมาณตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๐ ตามข้อ ๑ ส่ง สนพ.
ภายในวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อ สนพ.จะได้รวบรวมส่งกรมควบคุมมลพิษ และสำเนาแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด
ทั้ง ๙ จังหวัดต่อไป ทั้งนี้ สนพ.ขอมอบหมายให้ นางสาวอังศุมาลิน รัตนภิรมย์ ตำแหน่งนักประชาสัมพันธ์
สังกัดส่วนนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ เป็นผู้ประสานงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป จะขอบคุณยิ่ง

(นางสินีนาถ วิมิตตานนท์)

ผอ.สนพ.

หมายเหตุ : กรุณาส่งให้ สนพ. ทาง e-mail : ppn.prd @gmail.com ด้วยค่ะ

คำวนที่๑๑

ที่ ทส ๐๓๐๖/ ๑ ม.๗๐.๑

กรมควบคุมมลพิษ

๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน

เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๙๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์จัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรม เพื่อเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ
ตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเหนือ ปี ๒๕๖๐

เรียน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. (ร่าง) มาตรการหลักและแนวทางการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไข
ปัญหามลพิษทางอากาศเหนือ ปี ๒๕๖๐

๒. รายละเอียดโครงการ/กิจกรรม เพื่อเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเหนือ ปี ๒๕๖๐

สืบเนื่องจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสรุปผลการปฏิบัติงาน/ถอดบทเรียนป้องกันและแก้ไข
ปัญหามลพิษทางอากาศเหนือ (After Action Review: AAR) ปี ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙
ณ จังหวัดเชียงราย โดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เกียรติเป็นประธาน
การประชุม ได้มอบหมายให้ กรมควบคุมมลพิษ รวบรวมข้อคิดเห็นของหน่วยงานต่างๆ จากการประชุม และ
ยกร่างมาตรการหลักและแนวทางการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทาง
อากาศเหนือ ปี ๒๕๖๐ สำหรับเป็นกรอบให้หน่วยงานเสนอรายละเอียดโครงการ/กิจกรรม เพื่อเสนอขอรับ
การจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเหนือ ปี ๒๕๖๐

ในการนี้ กรมควบคุมมลพิษ ได้ยกร่างมาตรการหลักและแนวทางการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติ
การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเหนือ ปี ๒๕๖๐ รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ จึงขอความ
อนุเคราะห์ท่านพิจารณา (ร่าง) มาตรการหลักและแนวทางการดำเนินงานดังกล่าว พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียด
โครงการ/กิจกรรม ตามรายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และจัดส่งให้กรมควบคุมมลพิษ ภายในวันที่ ๑๕
กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อจักได้นำมาประมวลผลและจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทาง
อากาศเหนือ ปี ๒๕๖๐ ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวพัชรภา โขชัยกุล นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
และ นางสาววลัยนุช พรรณสังข์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๘ ๒๓๑๑-๑๖
เป็นผู้ประสานงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ส.ว.

(นางสาวจงจิตร นีรนาทเมธิกุล)

รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

โทร. ๐ ๒๒๔๘ ๒๓๑๑-๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๕๓๘๙

ห.ส.บ.ห.

สนช. (๔๘๖)
รับที่ ๐๙๗๖
วันที่ ๕ ก.ค. ๒๕๕๙
ผู้รับ

เลขที่ ๒๐๗๔
วันที่ ๕ ก.ค. ๒๕๕๙
ผู้รับ

ท
สนช.
๐๙
+ ๐๙๕๙

(ร่าง) มาตรการหลักและแนวทางการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเหนือ ปี ๒๕๖๐

มาตรการเตรียมการ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ - ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

พื้นที่เสี่ยง	มาตรการหลัก	แนวทางการดำเนินงาน
ป่าสงวนแห่งชาติและ ป่าอนุรักษ์	๑. จัดการเชื้อเพลิง (ชิงเผา) ให้แล้วเสร็จก่อนช่วงเวลาห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด	- กำหนดแผนงานและดำเนินการเชิงมาตรการเพื่อลดเชื้อเพลิงในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์ โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า/เกิดไฟป่าซ้ำซาก ให้แล้วเสร็จก่อนช่วงเวลาห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด
	๒. ทำแนวกันไฟเพื่อป้องกันการลุกลามของไฟเป็นวงกว้าง	- กำหนดแผนงานและจัดทำแนวกันไฟในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์ และพื้นที่รอยต่อที่เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า/เกิดไฟป่าซ้ำซาก ให้แล้วเสร็จก่อนช่วงเวลาห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด
	๓. เตรียมความพร้อมบุคลากร เครื่องมือ ยานพาหนะ และอากาศยาน รวมถึงข้อมูลเจ้าหน้าที่ในการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมไฟป่า	- กำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการเผา โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติที่ผ่านมา ประกอบกับข้อมูลพื้นที่เสี่ยงตามจำนวนจุดความร้อน และข้อมูลการใช้ประโยชน์ - ระบุจุดที่ใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศในการกำหนดพื้นที่เสี่ยง และจัดทำแผนที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า ข้อมูลจุดความร้อน และพื้นที่เสี่ยงหายจากการเกิดไฟไหม้ - จัดอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรในการใช้/เข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า - เตรียมความพร้อม/ระดมสรรพกำลัง/เคลื่อนย้ายกำลัง บุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือ ยานพาหนะ และอากาศยาน ในการปฏิบัติงานลาดตระเวน เฝ้าระวัง และดับไฟป่า - จัดตั้งชุดเฉพาะกิจลาดตระเวนและควบคุมไฟป่าเคลื่อนที่ - จัดการฝึกอบรมการจำลองสถานการณ์ในการควบคุมไฟป่า - กำกับ ดูแล และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับถ่ายโอนภารกิจ ให้ดำเนินการมาตรการป้องกันและดับไฟป่า

พื้นที่เสี่ยง	มาตรการหลัก	แนวทางการดำเนินงาน
	๔. ดำเนินมาตรการเพิ่มและรักษาความชุ่มชื้นในพื้นที่ป่า	- ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่ป่า - ทำฝายหรือป่าเปียก เพื่อรักษาความชุ่มชื้นในพื้นที่ป่า
	๕. รณรงค์ประชาสัมพันธ์ และระดมเครือข่ายลงพื้นที่ เพื่อให้ความรู้ สร้างความตระหนัก และการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์และไม่เผาป่า	- รณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักถึงผลกระทบจากการบุกรุกและเผาป่า โดยเฉพาะชุมชนรอบ/ติดเขตป่า - ระดมเครือข่ายอาสาสมัครและเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ในระดับหมู่บ้าน เพื่อให้ความรู้ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และไม่เผาป่า
	๖. สร้าง/ขยายผลเครือข่ายและทุนเสริมบทบาทของ เครือข่าย/ชุมชน/หมู่บ้านในการอนุรักษ์และดูแลรักษา ป่าไม้อย่างยั่งยืน	- ส่งเสริมการดำเนินงานในระดับชุมชน/หมู่บ้านเพื่อร่วมเป็นเครือข่ายอาสาสมัคร ฝักระวังและดับไฟในพื้นที่ของตนเอง - ส่งเสริมและขยายผลเครือข่าย/ชุมชน/หมู่บ้านต้นแบบอนุรักษ์ป่าไม้
พื้นที่ป่าที่ถูกรุกรก	๑. ทำแนวกันไฟ เพื่อป้องกันไฟลุกลามเข้าสู่พื้นที่ป่า	- กำหนดแผนงานและจัดทำแนวกันไฟในพื้นที่รอยต่อกับป่าที่เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า/เกิดไฟป่าซ้ำซาก ให้แล้วเสร็จก่อนช่วงเวลาที่ห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด
	๒. ห้ามไม่ให้มีการเผาและทำความเข้าใจกับชาวบ้านเพื่อ ขอความร่วมมือให้จัดการเผาอย่างเด็ดขาด	- สื่อสารทำความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้กลไกระดับ อบต. อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เพื่อขอความร่วมมือให้จัดการเผาอย่างเด็ดขาด - จัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่ โดยไม่เผา - ส่งเสริมการดำเนินงานในระดับหมู่บ้านเพื่อร่วมเป็นเครือข่ายอาสาสมัครฝักระวัง การบุกรุกป่า และการจุดไฟเผาป่า
	๓. พิจารณาปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบให้เจ้าหน้าที่ เกษตรสามารถเข้าพื้นที่เพื่อให้ความรู้และคำแนะนำใน การจัดการเศษวัสดุโดยไม่เผา	- พิจารณาปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบให้เจ้าหน้าที่เกษตรสามารถเข้าพื้นที่ เพื่อให้ความรู้และคำแนะนำในการจัดการเศษวัสดุโดยไม่เผา - ประสานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อดำเนินโครงการลดการเผาเศษวัสดุ ภาคการเกษตร
	๔. กำกับ ดูแล และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นที่ได้รับถ่ายโอนภารกิจ ให้ดำเนินมาตรการ ป้องกันและดับไฟป่า	- ประสานงานกับ อบต. ให้เป็นไปตามแผนการถ่ายโอนภารกิจควบคุมไฟป่าให้แก่ อบต.

พื้นที่เสี่ยง	มาตรการหลัก	แนวทางการดำเนินงาน
พื้นที่ป่าที่ผ่นผืนให้ ราษฎรทำกิน/พื้นที่เกษตร	๑. กำหนดช่วงเวลาห้ามเผาและทำความเข้าใจเกษตรกรเพื่อขอความร่วมมือให้งดการเผาในช่วงห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด	- จังหวัด จัดทำประชาคมเพื่อระดมความคิดเห็น และกำหนดช่วงเวลาห้ามเผาของจังหวัด โดยมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ในช่วงระหว่าง ๑๖ ก.พ. - ๑๕ พ.ค. ๖๐ เพื่อให้ปริมาณฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐาน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานและประชาชนทราบ - สื่อสารทำความเข้าใจกับเกษตรกรเพื่อขอความร่วมมืองดการเผาเศษวัสดุการเกษตรในช่วงห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด
	๒. กำหนดเศษวัสดุการเกษตร ให้แล้วเสร็จก่อนช่วงเวลาห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด โดยวิธีที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและสภาพพื้นที่	- กำหนดเศษวัสดุทางการเกษตร ให้แล้วเสร็จก่อนช่วงเวลาห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด โดยวิธีที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและสภาพพื้นที่ - ส่งเสริม/สนับสนุนให้เกษตรกรจัดการเศษวัสดุการเกษตรโดยการไถกลบหรือเทคโนโลยีอื่นที่เหมาะสม แทนการเผา
	๓. ส่งเสริมให้เกิดการสร้างมูลค่า/ใช้ประโยชน์เศษวัสดุการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและสภาพพื้นที่	- ส่งเสริมให้นำเศษวัสดุการเกษตร เศษกิ่งไม้ ใบไม้ ไปใช้ประโยชน์ เพื่อลดปริมาณเชื้อเพลิงในพื้นที่เกษตร (เช่น ทำปุ๋ย ใช้เป็นอาหารสัตว์ แปรรูปเป็นเชื้อเพลิง เป็นต้น) - ผลักดันให้ภาคเอกชน โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ให้การสนับสนุนการใช้ประโยชน์เศษวัสดุการเกษตร พังการพัฒนาและสร้างตลาดให้ผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุการเกษตร
	๔. สร้าง/ขยายผลเครือข่ายและหนุนเสริมบทบาทของเครือข่าย/ชุมชน/หมู่บ้านในการทำการเกษตรปลอดภัย	- ส่งเสริมและขยายผลเครือข่าย/ชุมชน/หมู่บ้านปลอดภัย - จัดการอบรมและให้การสนับสนุนทางวิชาการและอื่นๆ เพื่อให้เกษตรกรทำการเกษตรปลอดภัย
	๕. รณรงค์ประชาชนสัมพันธ์ และระดมเครือข่ายลงพื้นที่ให้ความรู้ สร้างความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการจัดการเศษวัสดุภาคการเกษตรโดยไม่เผา	- รณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักถึงผลกระทบจากการเผาทำลายเศษวัสดุการเกษตร - ให้เครือข่ายอาสาสมัครลงพื้นที่เพื่อให้ความรู้เรื่องการจัดการเศษวัสดุการเกษตรโดยไม่เผาแก่เกษตรกร และสร้างการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง/แก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตร

พื้นที่เสี่ยง	มาตรการหลัก	แนวทางการดำเนินงาน
พื้นที่อื่นๆ (ริมทางและชุมชน)	๑. กำจัดเศษกิ่งไม้ ใบหญ้า วัชพืช ให้แล้วเสร็จก่อนช่วงเวลาห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด	- จังหวัด จัดทำประชาคมเพื่อระดมความคิดเห็น และกำหนดช่วงเวลาห้ามเผาของจังหวัด โดยมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ในช่วงระหว่าง ๑๖ ก.พ. - ๑๕ พ.ค. ๖๐ เพื่อให้ปริมาณฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐาน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานและประชาชนทราบ - ตัดหญ้า กิ่งไม้ กำจัดเศษวัชพืชริมทางหลวง ให้แล้วเสร็จก่อนช่วงเวลาห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด - กำชับให้ทุกหน่วยงานรับผิดชอบการกำจัดเศษวัชพืชริมทางหลวง ให้งดการเผาโดยเด็ดขาด
	๒. รณรงค์ประชาสัมพันธ์และระดมเครือข่ายลงพื้นที่ให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้กับประชาชน/ชุมชน ใน ๙ จังหวัดภาคเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยง	- ให้เครือข่ายอาสาสมัครลงพื้นที่เพื่อให้ความรู้เรื่องผลกระทบจากการเผาป่าเศษวัสดุการเกษตร และมูลฝอยชุมชน รวมถึงให้ความรู้เรื่องการจัดการเศษวัสดุการเกษตรและมูลฝอยชุมชน โดยไม่เผา และสร้างการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง/แก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่ป่า พื้นที่เกษตร และพื้นที่ชุมชน - เผยแพร่ข้อมูล สาเหตุและผลกระทบจากการเผาและหมอกควันผ่านสื่อท้องถิ่น เช่น ตามสาย วิทยุชุมชน รถโฆษณาเคลื่อนที่ เป็นต้น - พัฒนาระบบ/ช่องทางในการรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้เข้าถึงประชาชน ในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและทันสมัยสถานการณ์ ครอบคลุมทุกเป้าหมายพื้นที่เสี่ยง ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าถึงทุกกลุ่ม รวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์
	๓. สร้าง/ขยายผลเครือข่ายและหนุนเสริมบทบาทของเครือข่าย/ชุมชน/หมู่บ้าน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควัน	- ขยายผลหมู่บ้าน/ชุมชน/พื้นที่ต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จหรือเป็นแบบอย่างที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควัน - ใช้มาตรการจูงใจ เช่น การให้รางวัลหมู่บ้าน/ชุมชน/พื้นที่ต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จหรือเป็นแบบอย่างที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควัน
	๔. กำจัดขยะตกค้างสะสมในชุมชน/หมู่บ้านให้เรียบร้อย	- จัดเก็บและจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

พื้นที่เสี่ยง	มาตรการหลัก	แนวทางการดำเนินงาน
ภูมิภาคอาเซียน	๑. บูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งระดับประเทศและระดับภูมิภาค รวมถึงประยุกต์ใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศ เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาการรุกรานของพืชรุกราน	- ประยุกต์ใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศในการเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ และวางแผนรับมือสถานการณ์ ทั้งระดับประเทศและระดับภูมิภาค - พัฒนาระบบการพยากรณ์สถานการณ์การรุกรานพืชรุกรานและผลพืชรุกราน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการเฝ้าระวัง รับมือ และแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมและทันเหตุการณ์
	๒. รายงานข้อมูลและแจ้งเตือนสถานการณ์ทั้งระดับประเทศและพืชรุกรานข้ามแดน	- ติดตามเฝ้าระวัง รายงานข้อมูล และแจ้งเตือนสถานการณ์การรุกรานพืชรุกรานข้ามแดนใน ๙ จังหวัดภาคเหนือ และพืชรุกรานข้ามแดน
	๓. ประสานประเทศอาเซียนในอนุภูมิภาคแม่โขงเพื่อเตรียมการร่วมกันในการลดและแก้ไขปัญหาพืชรุกรานข้ามแดน	- จัดการประชุมทวิภาคีระหว่างไทย-เมียนมาร์ ไทย-ลาว และไทย-กัมพูชา เพื่อเตรียมการรับมือสถานการณ์พืชรุกราน และพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการลดและแก้ไขปัญหาพืชรุกรานข้ามแดน

มาตรการรับมือ: ๑๖ กุมภาพันธ์ - ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

พื้นที่เสี่ยง	มาตรการหลัก	แนวทางการดำเนินงาน
ป่าสงวนแห่งชาติ/ ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่า ที่ถูกบุกรุก	๑. ลาดตระเวน เผาไร่ร้าง และดับไฟ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่าและการลุกลามของไฟจนไม่สามารถควบคุมได้	- ลาดตระเวน ป้อมปราง หาชั่ว อย่างเข้มข้น ทั่วภาคพื้นดินและทางอากาศ เพื่อเผาระวังและป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า การลักลอบเผา และป้องกันไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และป่าสงวนแห่งชาติ - ประสานงานกับ อบต. ให้เป็นไปตามแผนการถ่ายโอนภารกิจควบคุมไฟป่าให้แก่ อบต. - ปฏิบัติงานดับไฟป่า รวมถึงจัดตั้งชุดลาดตระเวน ชุดส่งเสริมการควบคุมไฟป่า และชุดเฉพาะกิจดับไฟป่าเคลื่อนที่เพิ่มเติม เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยง
	๒. สนธิกำลัง เครือข่ายอาสาสมัคร อุปกรณ์เครื่องมือ ยานพาหนะ และอากาศยาน รวมถึงเคลื่อนย้ายกำลังจากพื้นที่อื่นมาเสริม เพื่อเผาระวังการเผาและไฟป่า และดับไฟในพื้นที่เสี่ยง	- ระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วน เพื่อดำเนินการเผาระวังและป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่าจากภาคพื้นและปฏิบัติการทางอากาศ รวมถึงดับไฟและป้องกันมิให้ไฟลุกลามขยายพื้นที่ - ขอความร่วมมืออาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) เครือข่ายชุมชน ราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ทีมกู้ชีพกู้ภัยตำบล (OTOS) เพื่อเผาระวังและดับไฟในพื้นที่เสี่ยง - หนุนเสริมบทบาทของชุมชน/หมู่บ้าน ในการร่วมเป็นอาสาสมัครเผาระวังและดับไฟในพื้นที่ของตนเองและพื้นที่ใกล้เคียง
	๓. บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดกับผู้จุดไฟเผาป่า/ผู้บุกรุกป่า	- ทส. ประกาศกำหนดเขตควบคุมไฟป่า และมาตรการในเขตควบคุมไฟป่าในแต่ละจังหวัด - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการทางกฎหมายอย่างเข้มงวดกับผู้ลักลอบเผาในพื้นที่ป่า ผู้บุกรุกและจุดไฟเผาป่าในช่วงเวลาห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด

พื้นที่เสี่ยง	มาตรการหลัก	แนวทางการดำเนินงาน
พื้นที่ป่าที่ผ่นผ่นให้ ราษฎรทำกิน/พื้นที่เกษตร และพื้นที่อื่น ๆ (ริมทางและชุมชน)	๔. เพิ่มความเข้มข้นในการตรวจสอบผู้เข้าไปใช้ประโยชน์ ในพื้นที่ป่า เช่น ปิดพื้นที่อุทยานฯ บางพื้นที่ที่มีสถิติ เกิดไฟป่าสูง	- ทส. ประกาศปิดพื้นที่อุทยานฯ บางพื้นที่ที่มีสถิติเกิดไฟป่าสูง
	๕. ดำเนินมาตรการเพิ่มและรักษาความชุ่มชื้นในพื้นที่ป่า	- ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่ป่า - ทำฝายหรือป่าเปียก เพื่อรักษาความชุ่มชื้นให้พื้นที่ป่า
	๑. กำจัดเศษวัสดุการเกษตร วัชพืช เศษกิ่งไม้ไป และ มูลฝอยชุมชนโดยไม่เผาอย่างเด็ดขาด	- เผ่ากระวังและควบคุมไม่ให้มีการเผาไหม้เด็ดขาดในช่วงเวลาห้ามเผาที่ จังหวัดกำหนด - ระดมเครื่องช่วยอาสาสมัครลงพื้นที่เพื่อให้ความรู้และความช่วยเหลือชาวบ้าน/ เกษตรกรในการจัดการเศษวัสดุการเกษตรโดยไม่เผา และสร้างการมีส่วนร่วมใน การเผ่ากระวัง/แก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่ - ส่งเสริมและขยายผลเครือข่าย/ชุมชน/หมู่บ้านปลอดการเผา
	๒. เผ่ากระวัง และดับไฟในผ่นที่ป่าที่ผ่นผ่นให้ราษฎร ทำกิน/พื้นที่เกษตร และพื้นที่อื่น ๆ (ริมทางและชุมชน)	- เผ่ากระวัง ดับไฟ และแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่ผ่นผ่นให้ราษฎรทำกิน/ พื้นที่เกษตร และพื้นที่อื่น ๆ (ริมทางและชุมชน) - ขอความร่วมมืออาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) เครือข่ายชุมชน ราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) อาสาสมัครป้องกัน ภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่มีศักยภาพภัยตำบล (OTOS) เพื่อเผ่ากระวังและดับไฟ - หนุนเสริมบทบาทของชุมชน/หมู่บ้าน ในการร่วมเป็นอาสาสมัครเผ่ากระวังและ ดับไฟในพื้นที่ของตนเองและพื้นที่ใกล้เคียง
	๓. บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดกับผู้ลักลอบเผา	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการทางกฎหมายอย่างเข้มงวดกับผู้ลักลอบเผา ในช่วงเวลาห้ามเผาที่จังหวัดกำหนด - จังหวัดออกมาตรการ/ประกาศจังหวัด และ อปท. ออกข้อบัญญัติควบคุมการเผา ทุกพื้นที่สำหรับพื้นที่ชุมชน พื้นที่เกษตร และการเผาไหม้ทาง

พื้นที่เสี่ยง	มาตรการหลัก	แนวทางการดำเนินงาน
	๔. ดำเนินมาตรการลดฝุ่นละอองและบรรเทาผลกระทบต่อสุขภาพ	- ฉีดพ่นละอองน้ำ/ไประยน้ำจากอากาศยานเพื่อลดฝุ่นละอองในบรรยากาศ - ปฏิบัติการฝนหลวงและตัดแต่งสภาพอากาศเพื่อลดความหนาแน่นของหมอกควัน - เตรียมความพร้อมบุคลากรทางการแพทย์ จัดชุดเจ้าหน้าที่ค้นหาและแจกจ่ายอุปกรณ์ทางการแพทย์ (เช่น หน้ากากอนามัย) จัดชุดเจ้าหน้าที่สาธารณสุขออกให้บริการประชาชน รวมถึงการให้คำแนะนำด้านสุขภาพอนามัยและการปฏิบัติตนในภาวะหมอกควัน - ติดตามข่าวสารวัง รายงานข้อมูล และแจ้งเตือนสถานการณ์การเผาและหมอกควันใน ๙ จังหวัดภาคเหนือ รวมถึงผลกระทบต่อสุขภาพจากสถานการณ์หมอกควัน - ผลักดันให้ภาคเอกชน ให้การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการเผาและหมอกควัน เช่น การจัดตั้งกองทุนสนับสนุน เป็นต้น
ภูมิภาคอาเซียน	๑. ประสานประเทศอาเซียนในอนุภูมิภาคแม่โขงเพื่อขอให้เร่งรัดและเพิ่มความเข้มงวดในการลดและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน	- ประสานกับประเทศอาเซียนในอนุภูมิภาคแม่โขงให้ดำเนินการลดและควบคุมการเผาเพื่อลดหมอกควันข้ามแดน - เจริญในระดับพื้นที่ชายแดนกับสาธารณสุขรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสหภาพเมียนมาร์ ในการควบคุมการเผาบริเวณพื้นที่ชายแดน

มาตรการยั่งยืน

พื้นที่เสี่ยง	มาตรการหลัก	แนวทางการดำเนินงาน
ป่าสงวนแห่งชาติ/ ป่าอนุรักษ์ และพื้นที่ป่า ที่ถูกบุกรุก	๑. พื้นที่ป่าที่ได้รับความเสียหายจาก ไฟป่าหรือการบุกรุก	- จังหวัด เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการแก้ไขและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ได้รับ ความเสียหายจากไฟป่า/การบุกรุก เช่น การปลูกป่าทดแทน - สนับสนุนการปลูกป่าทดแทน - สนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย/สร้างความร่วมมือในการควบคุมไฟป่า และอนุรักษ์ป่า
	๒. จัดการที่ดินป่าไม่อย่างเหมาะสมและยั่งยืน	- ยึดคืนพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุก - เร่งดำเนินการพิสูจน์การถือครองที่ดินและดำเนินการกับผู้ไม่มีสิทธิครอบครอง อย่างเหมาะสม - ส่งเสริมให้ประชาชนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน - ขยายผลโครงการพระราชดำริในการอนุรักษ์ป่าอย่างยั่งยืน
	๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน/ประชาชนและ บทบาทของเครือข่ายอาสาสมัครในการอนุรักษ์และ ฟื้นฟูป่า	- สร้างแนวร่วมชุมชนในการจัดการไฟป่า อนุรักษ์ป่า ลดการเผาในพื้นที่ป่า และ อยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะชุมชนติดป่า - พัฒนาบุคลากร/วิทยากร ในการให้ความรู้กับชาวบ้านในการจัดการเศษวัสดุ ลด การเผาทั้งในและนอกพื้นที่ป่า และร่วมเป็นเครือข่ายลดและป้องกันการเผาและ ไฟป่า - ผลักดันให้ภาคเอกชนดำเนินโครงการ CSR ด้านการอนุรักษ์ป่าไม้ และ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ผลักดันให้ภาคเอกชน โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ไม่รับซื้อผลผลิตที่มาจาก การบุกรุก/เผาป่า

พื้นที่เสี่ยง	มาตรการหลัก	แนวทางการดำเนินงาน
พื้นที่ป่าที่ผ่นฝนให้ ราษฎรทำกิน/พื้นที่เกษตร และพื้นที่อื่นๆ (ริมทาง และชุมชน)	๑. ส่งเสริมแนวทางการเกษตรยั่งยืนเพื่อลดการเผาไหม้ พื้นที่เกษตร	- ปลูกไม้เศรษฐกิจในเขตปฏิรูปที่ดิน - ส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นควบคู่กับพืชเกษตรในรูปแบบวนเกษตร - ถ่ายทอดความรู้ด้านการทำการเกษตรปลอดการเผาแก่เกษตรกร - จัดตั้งศูนย์เรียนรู้สาธิตเทคโนโลยีการทำการเกษตรปลอดการเผา - สนับสนุนการทำการเกษตรปลอดการเผา เช่น การปลูกพืชทางเลื่อยทดแทนการ ปลูกข้าวโพดบนพื้นที่สูง การจัดการเศษวัสดุการเกษตรทดแทนการเผา (การไถกลบ ทดแทนการเผา การทำปุ๋ยหมัก การผลิตพลังงานทดแทน และอื่นๆ) การปลูกพืช เพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อม และการทำการเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น - ส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนชนิดพืชเป็นชนิดที่ไม่มีการเผาและเป็นการทำเกษตร ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม - รณรงค์ประชาสัมพันธ์การหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร - สร้างและพัฒนาวิทยากรอาสาสมัครเกษตรด้านการทำการเกษตรปลอดการเผา - สร้างอาชีพเสริมให้เกษตรกรนอกฤดูเก็บเกี่ยว - ขยายผลโครงการพระราชดำริในการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน
	๒. ดำเนินมาตรการลดและป้องกันการเผา และส่งเสริม การใช้ประโยชน์เศษวัสดุโดยไม่เผา ด้วยวิธีที่เหมาะสม กับสภาพปัญหาและสภาพพื้นที่	- สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุการเกษตร เช่น การทำปุ๋ยหมัก การผลิตพลังงานทดแทน - ส่งเสริม/สนับสนุนให้เกษตรกรจัดการเศษวัสดุการเกษตรโดยการไถกลบ หรือ เทคโนโลยีอื่นที่เหมาะสมแทนการเผา - ส่งเสริม/สนับสนุนให้เอกชนลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากเศษ วัสดุการเกษตรเพื่อลดการเผา เช่น อุตสาหกรรมการแปรรูปเศษวัสดุการเกษตร ใช้ประโยชน์ (ทำปุ๋ย ผลิตพลังงานทดแทน) - วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุการเกษตร - จัดการมูลฝอยอย่างเป็นระบบและเหมาะสมตามหลักวิชาการ

พื้นที่เสี่ยง	มาตรการหลัก	แนวทางการดำเนินงาน
	๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน/ประชาชนและบทบาทของเครือข่ายอาสาสมัครในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน	- ใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ให้เอกชนดำเนินกิจการด้านการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม - สร้างแนวร่วมชุมชน/เครือข่ายหมู่บ้านในการจัดการไฟป่า อนุรักษ์ป่า ลดการเผาในพื้นที่ป่า และอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะชุมชนติดป่า - ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมตัวในรูปแบบเครือข่ายเกษตรกรรมปลอดการเผาเพื่อใช้เป็นกลไกในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร - รณรงค์ประชาสัมพันธ์และสร้างจิตสำนึกการร่วมมือลดการเผาของเยาวชน/ประชาชนในพื้นที่เสี่ยง เช่น ฝึกอบรมสร้างเครือข่าย บ้าน วัด โรงเรียน ในพื้นที่เสี่ยงการเกิดหมอกควันและการเผาในที่โล่ง - ขยายผลชุมชนต้นแบบปลอดการเผา - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนที่มีส่วนได้เสียโดยตรงในการจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่เผา - ผลักดันให้ภาคเอกชน โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ซื้อผลิตภัณฑ์ไม่เผาด้วยราคาสูง - ผลักดันให้ภาคเอกชนดำเนินโครงการ CSR ด้านการลดการเผาและหมอกควัน - ผลักดันให้มีการออกข้อกำหนดให้ GAP ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นภาคบังคับ และให้ภาคเอกชนรับผิดชอบต่อผลผลิตจากแปลงที่ได้รับการตรวจสอบตาม GAP เท่านั้น
ภูมิภาคอาเซียน	๑. เจรจา/ดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์การเป็นภูมิภาคอาเซียนปลอดหมอกควัน (Haze-Free ASEAN)	- สนับสนุนด้านวิชาการ/พัฒนาศักยภาพในการจัดการหมอกควันข้ามแดน ให้แก่ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น จัดฝึกอบรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ - การดับไฟป่า การทำการเกษตรปลอดการเผา และการจัดการปัญหาหมอกควัน - เจรจา/ประสานกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนให้ดำเนินงานตามโรดแมปอาเซียนปลอดหมอกควัน (ASEAN Haze-Free Roadmap) ซึ่งเป็นกรอบในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันข้ามแดนของประเทศอาเซียน

๒. ฟันที่ป่าทึบๆ

[illegible]

๓. ^๕พื้นที่ป่าที่ผ่อนผันให้ราษฎรทำกิน/พื้นที่เกษตร

โครงการ/กิจกรรม	ช่วงเวลาดำเนินงาน (ต.ค. ๕๙ – ก.ย. ๖๐)											พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ ที่ได้รับ จัดสรรแล้ว (บาท)	งบประมาณ ที่ต้องการขอ เพิ่มเติม (ระบุราย จังหวัด/บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ตัวชี้วัด/ ผลผลิต	
	ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมษ	พค	มิย	กค	กย						
มาตรการเตรียมการ ๑ ต.ค. ๕๙ – ๑๕ ก.พ. ๖๐																	
มาตรการรับมือ ๑๖ ก.พ. – ๑๕ พ.ค. ๖๐																	

๔. พันธุ์อื่นๆ (ริมทางและชุมชน)

โครงการ/กิจกรรม	ช่วงเวลาดำเนินงาน (ต.ค. ๕๙ - ก.ย. ๖๐)										พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ ที่ได้รับ จัดสรรแล้ว (บาท)	งบประมาณ ที่ต้องการขอ เพิ่มเติม (ระบุราย จังหวัด/บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ตัวชี้วัด/ ผลผลิต
	ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมษ	พค	มิย	กค					
มาตรการเตรียมการ ๑ ต.ค. ๕๙ - ๑๕ ก.พ. ๖๐															
มาตรการรับมือ ๑๖ ก.พ. - ๑๕ พ.ค. ๖๐															

รายละเอียดโครงการ/กิจกรรม ภายใต้มาตรการยั่งยืน
ตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๐

๑. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ/ป่าอนุรักษ์ และพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุก

โครงการ/กิจกรรม	ช่วงเวลาดำเนินงาน					พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวชี้วัด/ผลผลิต
	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓				

๒. พื้นที่ป่าที่ผ่นผืนให้ราษฎรทำกิน/พื้นที่เกษตร และพื้นที่อื่นๆ (ริมทางและชุมชน)

โครงการ/กิจกรรม	ช่วงเวลาดำเนินงาน					พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวชี้วัด/ผลผลิต
	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓				

๓. ภูมิภาคอาเซียน

โครงการ/กิจกรรม	ช่วงเวลาดำเนินงาน					พื้นที่ดำเนินการ	งบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวชี้วัด/ผลผลิต
	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓				